

Előfizetési feltételek
 helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetések díja:
 □ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség
 és
Kiadóhivatal:
Földes Ede
 könyvkereskedése
 Bethlen-utca 2. sz. alatt,
 hova egy t lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adóznak vissza

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Budapest, 1903. július 10.

(B.) A hónapok óta folyó képviselőházi vitának, a tömeges anyagi és erkölcsi veszteség mellett, vannak tanulságai is, és ha már valami eredményt kívánunk felmutatni, az nem más, mint a függetlenségi párt felépése az 1867: XII. t. cz. teljes végrehajtása céljából. Mi ez? A függetlenségi párt az általa 35 éven keresztül elkeseredetten támadott kiegyezési törvény alapján szervezi a harcot és ezen törvény szellemében küzd? Igenis, tessék elolvasni beszédeiket, tessék elolvasni a Kossuth-pártnak a szetszakadás előtti programját és mindenki arról győződik meg, hogy nem az önálló magyar hadsereg mellett, hanem a közös hadsereg magyarhoni ezredeinek magyar szolgálati és vezényneve mellett foly a küzdelem, a mi — hiába tagadják, mert a tények beszélnek — azt igazolja, hogy az 1867: XII. t. cz. olyan erős alap, melyen nemzetünknek tovább építeni, tovább fejlődni igenis lehet, úgy a mint Deák Ferencz kijelentette.

Törvényes tere, törvényes módon való haladás a mi jelszavunk, a mi célunk, a mi feladatunk. Bizonyára jobban örvendünk, ha törekvésünknek ma, ne pedig holnap lenne sikere. De ha holnap is lesz sikere, ez már megnyugtató lehet reánk nézve, mert a mai nemzedék egymaga többet tudott kivívni hazánk javára, minden tere pár évtized alatt, mint a mennyit elődeink évszázadok folyamán. De ne legyünk haládatlanok az ösökhöz. A nemzet jogait feltékenyen őrizték, feltékeny gondnal védtek s fentartották törvénykönyvünkben, tudva, hogy eljön majd a szerencsésebb kor, elkövetkezik az idők teljessége, midőn bölcs, okos, hazafias utólok élve, valóvá teszik az elvet, a betűkben őrzött nemzeti jogokat. Ha nem ma, hát holnap. Ma előre léptünk, holnap előbbre megyünk, de hátra soha.

Csak tegyük életképessé, az anyagi rombolások és küzdelmek korában erőssé a magyar nemzetet számokban vagyokban, művelődésben, csak legyen — nyelvi különbség nélkül — egységesen hazafias erelmű mindenki, az elemekre szétbomló Ausztriával szemben Magyarország lesz az egyedüli egységes állam, melyre nyugodtan támaszkodhatik az uralkodóház. Ezt az igazságot belátni s erre építeni, ez irányban működni közös érdek s éppen e közös érdek helyes felismerése nyújt erőt nekünk a nyugodt, becsületes munkára s ha kell — a küzdelemre is.

SZEMLE.

Az első aktivista. Vlád Aurél, a dobri kerületben nemzetiségi programmal megválasztott orsz. képviselő, a Ház f. hó 8-iki ülésében felszólt. Igen naiv dolgokat mondott. Fejtette, hogy ők kénytelenségből passzívisták. De azt már elfelejtette megmondani, hogy ki kényszeríti őket. De hát az „elnyomatás” szó jól hangzik és jól fizet a külföldön. Panasza van a nemzetiségi törvény ellen. No ebben tökéletesen egyetértünk vele. Nekünk is van. Ezen törvény keletkezését azon ideális felfogásnak kell tulajdonítani, melylyel Deák és Eötvös a jogok és szabadságok mindenféle jöteményet árasztották a nemzetiségekre. Tettek azon hiszében, hogy a szabadság és jog biztosítása hálát és hűséget terem. E helyett mit kellett tapasztalunk? Azt, hogy a tótok Prágába, az oláhok Bukarestbe, a szászok Berliibe és Bécsbe jártak bennünket szidni, ragalmazni, ellenünk konpirálni és pénzt kunyorolni. Nemzetiségi kérdésre nem a népnek van szüksége, a mely egyenlő jogok közt, egyenlő sorsban él polgártársaival, hanem azoknak, kik a nép igazgatásából kényerkesetet csinálnak.

A véderő-bizottság f. hó 9-én ülést tartott, melyen az új honvédelmi miniszter ismertette programját. Az új véderő-javaslat a két éves szolgálaton fog alapulni; a honvédség pedig tüzérseget kap; a katonai büntető perrendtartás reformja a befejezéshez közeledek. Általános elnök helyeslés követte a miniszter előterjesztését.

Az obstrukció vigan folydogal széles medrében a függetlenségi párt határozata és vezérek adott szava daczára. Hatvan ellenzéki képviselő összeállott s a miniszterelnök programjáról akar meg e hó végéig diskurálni. Az indemítás vitájára pedig nyílt obstrukciót helyeznek kilátásba. A parlamenti rend helyreállítására tehát nincs semmi kilátás.

Hová vitorlázunk?

Budapest, 1903. július 9.

A győztes igazság a miniszterelnök fejtegetéseiben, a pártok megbizottáival folytatott megbeszélések fölött, helyes világításban tünteti fel azok magatartását, kik az obstrukciót folytatni akarják. Hogy mily hatalmas van az egyenes, a tényeknek megfelelő szóban, lát-

hattuk a vita eredményéből, mely vitát Polónyi Géza kezdett szerdán a napirend előtt. Ez a csalafintaságban kifogyhatatlan debatter kénytelen volt ismételtelen kijelenteni, hogy a megbeszélések A-tól Z-ig úgy történtek, mint a miniszterelnök előadta. Előadásából pedig minden rendesen alkotott agyvelőre nézve az az elismerés folyik, hogy a miniszterelnök minden ígéretét pontosan betartotta, hogy kormányzási programját tökéletesen fedezi az, amit tőle az előzetes megbeszélések után várni jogosultak vagyunk.

A napi eseményeknél fontosabb az az új evolúció, melynek irányvonalait még alig lehet észrevenni, de az események hátteréből mégis kezdenek már kiemelkedni. A függetlenségi párt színe-java, Kossuth Ferenczcel az élen, beszüntette a végéig menő harcot, az állami szükségességeket át akarja ereszteni, hogy az országot a további karosodásoktól megmentse. Mit jelent ez?

Kétségtelenül azt, hogy ezek a politikusok már nem találnak teljes meglegedést a pusztá tagadásban, hogy kezdik belátni, hogy a pusztá tagadással mit sem lehet alkotni, és hogy a nemzet az eddig követett uton nem teheti azt az előrehaladást, mely képessé tenné nagy missziója teljesítésére.

Lehet valaki abban a nézetben, hogy a közjogi kérdések nagyon fontosak a nemzet életére és fennállására, de azért elfogja ismerni, hogy azok egyedül nem biztosítják a nagy összesség boldogulását, boldogságát és meglegedését. Ehhez sokkal kezdetlegesebb dolgok, melyek a mindennapi életben érvényesülnek, sokkal többel járulnak hozzá. Itt mindenek előtt egy produktió, a gyakorlati követelményekhez alkalmazkodó törvényhozásra gondolunk, olyanra, melynek hasznát az egyszerű ember is könnyen felismeri, mert mindenkinek javára szolgál minden bajt, megterhelést kerülni iparkodik. Mily dicső feladat lenne ez valamely politikai párt számára, oly állapotokra törekedni, hogy minden egyes polgár legalább teljes ellenértékét kapja meg annak az államtól, a mit ő tejesít. Szociális párt lehetne ez, mely gondoskodását nemcsak a munkásokra terjesztené ki, hanem az állam minden honosára, mely a harc helyébe a munkát léptetné és kezdeményezése által a mindenkori kormányokat kényszerítené, hogy a fiskális szempontot ejtsék el és minden intézkedésükben első sorban a közjót tartás szemük előtt.

TÁRCSA.

1703. július 14.

Nagyon elszomorodott Rákóczi, a mikor Klinecz mellett a fölkelők silány felszerelését meglátta. Legnagyobb részt botokkal voltak ellátva; volt ugyan néhányak löfegyvere is, de az csupa rossz parasztpuska volt.

Miuthogy azonban harci kedvük nagy volt, Rákóczi nem tartotta tanácsosnak a sereget sokáig tétlenül hagyni. Az a hír is eljutott hozzá, hogy a Montecuccoli-erzedet Felső-Magyarországból kivonták, eihatározta, hogy seregével leszáll Munkács alá, melynek parancsnoka Auersperg császári tiszt volt, négyszáz főnyi zsoldosból álló őrséggel.

Azért határozta magát erre, mert tudomása volt arról, hogy a várórség elégedetlen az elmaradt zsoldja miatt, de nagy része már azért is Rákóczi felé hajlik, mert a városból nősülven, legtöbbjének felesége Rákóczi jobbágya volt, akik pedig rajongtak földesurukért. A fölkelők csapatja háromezer főnyi gyalogos és ötszáz főből álló lovasból állott. A csapat Esze Tamás, Kiss Albert, Majos Mórca és Horvát nevű vezérek alatt állott.

Ezek közül egyedül Majos volt nemes, de ez is részeges, durva, míg a többi, kivéve Kiss Albertet, parasztember, a haditudományokban és fegyverforgatásban járatlan volt.

Rákóczi azonban, bár első vezéreivel egy csöppet sincs meglegedve, kénytelen rájuk bízni — más híján — a vezetést.

Június 26-án értek Munkácsra s nyomban megszállották a vártól mintegy ágyulövésnyire fekvő várost, elszállásolva az üresen álló apró házakban.

Egy Tiszántúlról érkezett ember azt hozta hírül, hogy a Montecuccoli-erzedet a nép a Jászágban megtámadta s fölkonozolta.

Rákóczi ezt annál is inkább elhitte, mert két nappal előbb fogadta a Tiszántúli nép és jászok s kunok követit, a kik Rákóczit arra kérték, hogy kelne át a Tiszán, a mikor is ők szüntén zászai alá esküsznek.

Rákóczi biztatására örömmel siettek haza, megvinni a fejedelem üzenetét. Hihető volt tehát, hogy a nép felkonozta a zsoldosokat.

Másnap, június 27-én, szörnyű lármára ébredt a fejedelem, a ki Majossal s még négy lovassal, a város szelén egy szalmafüdeles házikóban tüött tanyát.

Besietett az utcákon, megtudni a lárna okát. Az ő emberei veszekedtek s verkedtek; ugyanis a házakban levő boroshordókat csapraverték s most ittasan összezördültek.

Nem volt az egész seregben egyetlen józan ember, kivéve Rákóczit. Képzeltető megrettenéssel látta a fejedelem e részeg csordának garázdalkodását.

Magának kellett személyesen közbelépni, hogy a czivakodás véget érjen. A hordók fenekét pedig mind beverette, hogy a dobzódásnak véget vessen.

Alkonyatra járt az idő, mikor egy nemes érkezett Rákóczihoz s jelentette neki, hogy a Montecuccoli vassas ezred gyorsan igyekszik Munkács felé s ő maga is egész Ujhelyig velük utazott.

Rákóczit ez a nem várt hír levverte.

Belátta, hogy fegyelmetlen, gyéren s hiányosan felszerelt seregével nem fogadhatja el az útközvetet egy harcvezett, 1200 főből álló katonasággal szemben.

De belátta azt is, hogyha harcra vágyó seregével meghátrál, az oly lehangolóan fog hatni seregének kedélyére, ami egy veszített útközvetnél is károsabb lehet.

Hogy tehát kielégítse serege kívánságát, harcra készülődött, serege fegyvertelen részét a közeli hegyekben fekvő szentmiklósi várba küldte, nehogy útjában legyen, de azzal az álutatással, hogy adott értesítésre majd ők háttan támadják az ellenséget. Ugy számított, hogy azzal a csekély erővel, a mely a városban visszamaradt s fegyverrel is úgy ahogy el volt látva, másnap reggel utánuk megy s így a visszavonulás, megfutamodás jellegét kikerüli és serege sem fogja harczielkétvet elveszteni.

Azonban június 28-án, már a kora reggeli órákban, erős puskaropogás hallatszott a Latorca-szigetén felállított kurucz őrség felől.

Rákóczi épp öltözködött, mikor a lovasőrök nyargalva jöttek jelenteni, hogy egy vértés század a szigeten megtámadta őket s nyomukban van.

Rákóczi a ház udvarán levő kevés puskát két részre osztotta. Az egyik részt a ház sövénye mellett, a másikat a szemközti oldalon helyezte el, míg maga Majossal s két más lovassal a kapuban várt.

A vértés század csak hamar jött is; mikor Rákóczi szállása elé értek, az elrejtett puskások két tűz közé fogták, mire a meglepett lovasság vagy harmincz főnyi veszteséggel keresztülvágtatott a városon s a temetőben foglalt el védett állást.

Magától értendő, hogy az eddigi gravamenalis politikával szakítani kellene. Senki sem siratná meg azt, mert tőle még egy éhes ember sem takarta jól s vele még egy meztelen sem takarta be magát.

Hogy Kossuth Ferenc az ő sokoldalú és alapos tudásával, tisztult világnézeteivel, tapasztalataival, nagy hazaszeretettel, hervadhatlan glóriától körülölelt nevével alkalmas lenne arra, hogy ily pártot vezessen, és ha előbb teremteni kellene, teremtsen is, szükségtelen bizonyítani; valamint azt bővebben kifejteni, hogy ezzel ő csak halhatatlan édes atyja nagy életművét folytatná a legméltóbb módon.

A függetlenségi párt megújítása lenne ez!

Ide evezünk?

Vegyes hírek.

— **Előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy előfizetési kért megújítva bennünket továbbra is támogatni sziveskedjenek.**

Munkatársainkat, különösen vidéki levelezőinket pedig arra kérjük, hogy vidékükéről szóló közérdekű hírekkel és közleményekkel minél gyakrabban keressék fel szerkesztőségünket.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg**

— **Kinevezés.** Alsófehér vármegyében a szohodói anyakönyvi kerületbe Goia Simon segédjegyző anyakönyvvezetővé nevezetett ki.

— **Nevezetes halottak.** Pótsa József, Háromszék vármegye főispánja, valóságos belső titkos tanácsos, hosszas betegség után, folyó hó 9-én virradóra Sepsiszentgyörgyön meghalt. A népszerű főispán halála az egész székelységben nagy részvétet keltett. Pótsa valóságos atyja volt a székelységnek. Lankadatlan buzgósággal fáradozott nepe érdekében. Gyáripar létesítése által elősegítette a közbizonyosodást. Az árvaház, takarékpénztárak, Székely-múzeum, több jótékony egyesület elnöküket gyászolják benne. Temetése f. hó 11-én volt nagy és általános megilletődés között. — **Pauler Gyula** orsz. főlevéltáros, miniszteri tanácsos, a M. T. Akadémia rendes és igazgatósági tagja, kitűnő történetíró f. hó 9-én Badacsony-Tomajban szívizületében, 62 éves korában, elhunyt. Megírta a magyar nemzet történetét az Árpádok korában, Wesselényi Ferenc összeesküvését, a Habsburg-királyok történetét. Az országos levéltár rendezésével elévülhetetlen érdemeket szerzett.

— **Bethlen Gábor kollégiuma** című kollégiumunknak minden eddiginél alaposabb, teljesebb és

érdekesebb történelme készül. Irja Váro Ferenc kollégiumi tanár. Meg is jelent belőle az első rész nyolcz ivnyi szépen kiállított kötetben. Tartalmát a következő címek teszik: Nemesítő iskola. Jótékony intézet. Tudomány hajléka. Országos főiskola. Régi rend és törvények. Toldalekkel: A tokaji Hétszóló fejedelmi adománylevele. I. Rákóczy György fejedelmi kötelezvénye a kollégiumtól az ország használatára kölcsön vett 26 ezer forintból. A munkából a kollégium korszakának minden részletekre kihat alapos ismerete sugárzik. Az adatok úgy vannak csoportosítva, hogy a mult szelme megelevenedik előttünk, és okulásra kínálkozik. A jelenig éró eseményeket tárgyilagosan itéli meg. A koll. életének jelenségeiben mélyre ható pillantással keresi a politikai és társadalmi okokat, egyszerűs mind a sikerükben kipróbált, ennél fogva a jövőben is becses irányelveket. Előadása tömör és választékos. Az egész munkán rajta van a szerző előkelő írói egyénisége.

— **Városi elemi iskolánk ügye** — a miniszter legújabb leírata szerint — egyelőre mozdulatlan helyzetben van. A míg a tanépület nincs megépítve, addig a miniszter nem nevez ki tanárokat s nem járul hozzá az iskola megnyitásához. Ennek pedig egyedüli oka az, hogy nemcsak a jövő évi költségvetés nincsen biztosítva, de még az ideje sem.

— **Műkedvelői előadás.** Az iparoskörnek a sétatéri táncz helyiségben tartandó mai színelőadására, mely élvezetes estének ígérkezik, felhívjuk városunk közönségének figyelmét. Az előadás pont 8 órakor kezdődik. Jegyek előre Földes könyvkereskedésében válthatók.

— **Egy humánus rendelet.** A belügyminiszter kávéházi és vendéglői alkalmazástól a 12 éven alól lévő fiúgyermekeket eltiltotta s egyszerűen elrendelte, hogy az idősebb gyermekeket az úgynevezett pikolókat este 9. órától reggel 5 óráig szolgálatban nem szabad tartani. A testi fejlődés érdekében kiadott ez a bölcs rendelet szemellett tartja azt az igazságot, hogy a fejlődő fizikumnak 8 órai alvási épp oly szüksége van, mint a tudónak a jó levegő, vagy a gyomornak az ételre és italra. Az ellenőrzést a közigazgatási hatóságoknak a miniszter szigorúan kötelességüké tette.

— **Sirrablás.** Tolnay Reginald lőrinczrévei nagybirtokosnak Marostordában is vannak birtokai. Ezek egyikén, Nyárádfalván, van a Tolnay-család sirboltja. Ismeretlen tettesek a lefolyt héten feltörték a sirboltot s elrabolták néhai Tolnay Jánosné és leánya koporsójából az ékszereket. A vizsgálat folyamatban van.

— **Uj villa.** Szalay Miklós, kir. aljárásbíró Egerben, olyan villa-készüléket talált fel s rá szabadalmat is nyert, melylyel az ételeket apróra lehet törni, a mi

az emésztést nagyon megkönnyíti. Ajánlható különösen gyenge gyomru s ülő foglalkozást űző embereknek. De az egészségesek is jól teszik, ha ezen villával elősegítik a tápszerek könnyű emésztését. Kapható Egerben a feltalálónál 5 koronáért.

— **Az elátkozott család.** Kegyetlenül sujtott a végzet Tordán egy szerencsétlen családot. Évtizedekkel ezelőtt költözött oda egy Szártori nevű olasz munkás, a ki kezemunkájával szerzett magának egy kis házat, aztán megnősült s boldogan élt. Hat gyermeke volt már, a mikor egyszer az utcán rosszul lett és hirtelen meghalt. Özvegye akkor hat apró gyermekével együtt elköltözött Kolozsvárra, a hol pecsenyesütéssel kereste kenyerét. Évek mulva lassankint fölcséperedtek a gyermekek, a legidősebbik, Szártori Endre iskolát is végzett s pénzügyőr lett. Tavaly hirtelen meghalt Szártoriné, szívizületében érte a kolozsvári piácson. Az öt árva gyermek nevelésének gondja most már a legidősebb fiura, Endréné maradt, a ki testvéreivel együtt visszament Tordára s úgy a hogy eltartotta a családot. Tordáról most azt írják, hogy a szerencsétlen családra ismét lesújtott a végzet keze. Szártori Endre három iparos pajtásával elment néhány pohár borra a kocsmába. Mulatozás után Szártori biciklin ment hazafelé, barátai gyalog mentek mellette. Szembe jött velük Méhes László gipszgyári munkás, a ki a társaság egyik tagjával összeveszett. A dologba beavatkozott Szártori is, a ki leugrott a bicikliről és dulakodni kezdett Méhessel. Egy ideig ütöttek egymást, de Méhes egyszerre csak kést rántott, halántékra szarta ellenfelét, aztán elfutott. Szártori Endre véres sebbel roskadt össze. Bevitték a kórházba, a hol másnap reggel meghalt. Testvérei ezzel elveszítették egyetlen támaszukat. A gyilkost elfogták; azt mondja, hogy részegségében követte el szörnyű tettet.

— **Tánczestély.** Marosújváron 1903. évi július hó 11-én a ligeti táncz helyiségben, a szegénysorsu gyermekek segélyező „Erzsébet-Egyesület” javára tánczestély tartatik. Beléptijegy a táncz helyiségbe személyenként 1 korona, családijegy négy személyig 3 korona, azonfelül személyenként 1 korona. Beléptijegy a ligetbe 20 fillér.

— **A kolozsvári kamarakerületi** iparos segéd- és tanonc munkakiállítás nagybizottsága tegnapi gyűlésen örömmel tapasztalta azt a nagy érdeklődést, amely a 467 jelentkezés által az ipari köröknek a kiállítás érdekében megnyilvánult. A kolozsvári és zalathuai ipari szakiskola, a kolozsvári nőipariskola készítményiből, valamint a kerületbe tartozó 16 tanonciskola rajzaiból, versenyen kívül kapcsolatosan szintén kiállítás fog rendeztetni. A bizottság örömmel vette tudomásul a miniszter azon elhatározását, hogy a kiállítási tárgyak szállítására 50% kedvezményt adott s hogy a vidéki látogatók részére 500 drb igazolványt bocsátott a kamara rendelkezésére; amelylyel a III. oszt. kocsijeggyel a II. osztályon, és fel III. oszt. jeggyel a III. osztályra nyírhetheti kedvezményes jegyet. A kiállítás a polgári fiúiskola 8 tantermében 600 m² területen lesz elhelyezve. A kiállításban segédkező pénztalomban és okmány kitüntetésben fognak részesülni, míg a tanoncok csak pénzjutalmat kapnak. A bíráló bizottság tagjai megválasztottak a kolozsvári iparosok közül es a vidék megfelelő képviseltetéséről is gondoskodás történt.

— **Pályázati hirdetés.** A nagyenyedi m. kir. vinczeller-iskolában folyó évi október hó 1-én kezdődő 3 éves tanfolyamra 19 egész, 5 fél ösztöndíjas helyre pályázat nyittatik. Pályázati feltételek: 1. Tizenhat évet betöltött életkorú igazoló keresztlevelel. 2. Erős, egészséges, munkát bíró testalkat és védhimlő-oltásról tanuskodó orvosi bizonyítvány. 3. Legalább a népiskola összes tanfolyamainak teljes elvégzését igazoló iskolai bizonyítvány. 4. Születési hely, községi előjárósága által kiállított erkölcsi bizonyítvány. 5. Szülők vagy gyámok beleegyezési nyilatkozata, melynél fogva kötelezik magukat, hogy a felvett tanulót 3 év eltelté előtt az intézetből ki nem veszik. 6. A jelzett hiteles és rendszeren bélyegzett bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok a Nagyméltóságú földmiv. miniszteriumhoz czimezve legkésőbb augusztus hó 25-ig a nagyenyedi m. kir. vinczeller-iskola igazgatóságához intézendők, honnan a folyamodók felvételük ügyében rövid idő alatt értesítettetni fognak. 7. Az intézetben egy évet önköltségen töltött; katonai kötelezettségének eleget tett; kertészet, szőlőszet, pinczészet köré-

Rákóczi most csapatát összeszedve, azon volt, hogy valamiképp kijusson a városból, a melyet az ellenség felgyújtott.

A kis csapat el is indult, de mikor a temetőhöz ért, az utóhad vissza akart fordulni s csak Rákóczi rábeszéléseire volt rábirható az előremenetelre.

Alig értek a temetőben védett állásban elhelyezett vértésekhez közel, elkezdődött a lövöldözés, ami Rákóczi csapatát megzavarta.

Már-már a teljes szétbomlás veszélye mutatkozott, mikor egy katoná Rákóczihoz közeledett s jelentette, hogy ő tud egy gázlót a Latorczán, a melyen a gyalogság könnyen áthatolhat s hamarosan Oroszsvég községbe érhetnek, onnan pedig a szőlőhegyeken át csakhamar a szentmiklósi várba.

Rákóczi örömmel ragadta meg ezt a mentőutat s mire a császáriak észretértek, már tul is voltak a Latorczán, Oroszsvég kerítései mögött.

Innen, a hegyoldalból látták, hogy a Montecuccoli ezred századjai mint vannak a városnak a szabadba kivezető útjain elhelyezve; a várból pedig épp akkor ereszkedett le az őrség ágyukkal.

Bizony nagy ideje volt annak, hogy az egéruat fölfedezzék.

Rákóczi csakhamar egyesült a szentmiklósi várban lévő csapatával, a mely már azt hitte, hogy Rákóczi is elesett az ütközetben. Annál kitörőbb örömmel fogadták a sértetlenül közéjük érkező fejedelmet.

Rákóczi azonban belátta, hogy olyan sereggel, mint az övé, reudes ütközetbe nem bocsátkozhatik, azért visszavonult határszéli birtokára Zavadkára.

Ott ütötte föl hadiszállását, kiadva a hadi regulákat s fegyverforgatásra oktatta embereit.

Másnap, június 29-én mintegy négyszáz főnyi harczedett, jól fölfegyverzett lovas érkezett Zavadkára részben Ocskay László részben Borbély Balázs parancsnoksága alatt.

Ocskay Felső-Magyarországon értesült Rákóczi zászlóbontásáról s a császár részére összeszedett lovaságával együtt táborába állt; Borbély Balázssal, Thököly egykori főtisztjével, ki Nagyvárad környékéről igyekezett Rákóczihoz, Ujhely körül találkoztak s miután csapatjaik egyesültek, Munkács vár ágyui alatt a Montecuccoli ezred szemeláltára, fényes nappal, teljes katonai rendben vonulnak föl Rákóczi táborába, a hol képzeltető örömmel fogadják a kipróbált vitézeket.

1703. június utolsó napján érkezett Zavadkára, a táborba Bercsényi Miklós gróf is Lengyelországból, magával hozva a kioviai palatinustól kétszáz gyalogpuskás oláht és kétszáz dragonyost, valamint Wisniovceky hercegtől kétszáz lengyel lovas, összesen hatszáz gyakorlott fegyverest.

Gyorsan szaporodott ettől fogva Rákóczi serege. Eleinte csak a máramarosi nemesség sorakozott zászlai alá, de már két hét mulva, hogy július 14-én seregével Tisza-Becsénél átkelt a Tiszán, megverte a császári hadat, nyomban csatlakozott hozzá Bóné András és Szócs János (Thököly egykori vitéz ezredese) hét nyolcz ezernyi jó vitéz sereggel.

Ettől az időtől kezdődött azután az a tüneményes sikerű hadjárat, a mely rövid néhány hónap alatt Magyarország legnagyobb részét Rákóczi uralma alá hajtotta.

Krónikás.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGEDÜL ELISMERT KELLEMES' IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

ben már működött, vagy kádarmesterséget tanult egyéneknek, ha ezen minősítésüket hiteles bizonyítványokkal igazolják, a felvétel- és ösztöndíjak elnyerésénél előnyben részesülnek. — További tudnivalókra nézve felvilágosítással szolgál az intézet igazgatósága.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** a kereskedelmi miniszter ur utasítása folytán figyelemzeti az érdekelteket, hogy a Romániába menő kereskedelmi utazók az 1894 évi 14. t.-cz. IV. cikk értelmében iparigazolvánnyal látandók el, mert különben működésük közben a román pénzügyi hatóságok részéről sok nehézséggel találkozhatnak.

— **Kiállítás.** A Malta-szigeti osztrák-magyar konzulatus megküldvén az ottani osztrák-magyar ipari minta-kiállítás programját és a bejelentési ivatek több példányát, a kolozsvári iparkamara felhívja az érdekelteket figyelmét, hogy az egész éven át nyitva maradó kiállításra, a melyen a részvétel teljesen ingyenes, a kamara irodája a jelentkezéseket a hivatalos órák alatt elfogadja s egyúttal bejelentési ivatekkel és bővebb felvilágosítással is szívesen szolgál.

— **Árlejtés.** A gyulafehérvári katonai élelmezési raktár 2640 m³ kemény tűzfát és 1630 q kőszentet vásárol kereskedelmi szokás szerint. A beszállításnak helye a fenti raktárnak a várban levő saját faraktára illetőleg szénraktára, vagy a katonai kórház a várban. Ezen vételügylet alapját a fenti raktár irójában betekinthező és hivatalosan kiállított, 1903. évi június hó 16-án keltezett szokványok füzete képezi, azonkívül a terjedelmesebb 507 számú és szintén 1903. évi június hó 16-án keltezett felszólítás is, mely utóbbi nyilvános kifüggesztés által a fenti raktár kerületében levő politikai és városi (községi) előjáróságoknál, katonai és honvéd-állomás parancsnokságoknál közzhírré lesz téve. A szokványok füzete 16 filléért megkapható. Ajánlatok levél alakjában 1903. július hó 9. délelőtti 10 óráig beadandók. Az eladó az összes szükségletből kisebb részmennyiséget is ajánlhat, mégpedig a tűzfánál 100 m³-ig, a kőszennél pedig 100 q-ig.

— **Czipészipari szakiskola.** A nagyszombati államilag segélyezett bőr- és czipészipari szakiskolánál az 1903/4-iki tanév szeptember hó 1-én kezdődik, a mikor egyúttal 7 ösztöndíjas hely (egy-egy évi 120 korona) jön üresedésbe. A tanfolyam tanoncok részére 3, segédek részére pedig 1 évig tart. A szakiskolán, a melynek tannyelve magyar és német, a következő tantárgyak taníttatnak: magyar nyelv- és ügyírálytan 2, német nyelv- és ügyírálytan 2, számtan mértan 2, könyvitelstan 1, szabadkézi és szakrajz 4, mértani rajz 2, mértékvetel 1, mintaszabás 4, lábtanulmányok 2, anyagtan és szerszámisme 1 és végül műhelyi gyakorlatok 40 órában hetenként. A tanműhelyben, mely 8 különféle rendszerű varrógéppel, ezek közt egy gomblyuk-kivarrógép elektromos hajtóerővel, valamint a modern czipészetnek összes kisebb segédgépeivel van berendezve, mindennemű czipők és eszmiák készíttetnek úgy egészséges, mint beteg lábak részére. A tanfolyam elvégzésével záró vizsgálat tartatik. Ezen vizsga letételéről szóló bizonyítvány az illető inast czipész-segédde minősíti és munkakönyvnek kiváltására feljogosítja. Rendes tanuló az lehet, ki az elemi iskola 4. osztályát sikerrel elvégezte, elete 12. évét már betöltötte és ehhez képest kifejtett, ép testalkattal bír. Felvehető még a gyakorlatban működő tanoncok és segédek, ha ezen elméleti ismeretekkel bírnak. Tekintettel egyrészt az ipari pályára lépő ifjúságnak nagyobbára kedvezőtlen anyagi helyzetére, valamint másrészt a növendékek jobb és gondosabb kiképzésére, a szakiskolán különösen a szegény tanulók részére ösztöndíjas helyekkel bíró internátus rendeztetett be. Az internátusba díjmentesen, illetőleg ösztöndíjjal csak szegény szorgalmas növendékek vehetők fel. Minden felvett tanonc vagy segéd a tankönyveket ingyen kapja. Az ösztöndíjas helyekért a folyamodványok folyó évi augusztus hó 1-ig a felügyelőbizottságnál benyújtandók. Bővebb felvilágosítást szívesen ad a felügyelő bizottság elnöke Schuster Márton főgimn. tanár, Nagyszomban.

— **Árlejtési hirdetmény.** A gyulafehérvári kir. törvényszék elnöke a törvényszék és a felügyelete alá tartozó járásbírók helyiségeinek fűtésére a jövő 1904-ik évben szükséges tűzifa szállításának biztosítása céljából folyó évi augusztus 6-ik napjának d. e. 10 órájkor az elnöki irodában szóbeli árlejtés fog tartani, mely napra az érdeklődőket azon figyelemzettel hívja meg, hogy az árlejtést megkezdésekor 100 korona bánatpénz leteendő.

— **Árlejtési hirdetmény.** A gyulafehérvári kir.

törvényszék elnöke a törvényszék s az abrudbányai, balazsfalvi, gyulafehérvári, marosújvári, nagyenyedi és vizaknai kir. járásbírók részére az 1904. évben szükséges könyvkötői munkák biztosítása céljából árlejtést hirdet, s annak határidejéül folyó évi augusztus 6. napjának d. e. 9 óráját tűzi ki, mely napra az érdekelteket azzal a figyelemzettel hívja meg, hogy az árlejtés megkezdésekor 30 korona bánatpénz leteendő.

Elővigyázat szükséges! Nagyabecült háziasszonyainkat saját érdekükben ismételt figyelemzettelünk hogy a kedvelt és egy évtizednél már tovább mindentűt kiűnőnek bizonyult Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé csak a zárt eredeti csomagokban Kneipp páter védjeggyel valódi. Csak a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé bírja a bakkávé ízét és zamátját, a miért is mint pótlék a kávéitalhoz azt finomabbá, enyhébbé és az ilyenek kellemesebbé teszi. Bakkávé hozzáadás nélkül is a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé kiválóan jóízű és az egyedüli megfelelő pótlás annak helyébe. Ellenben, a mit nyitva mérlegelve árusítanak, mindég csak egyszerűen pörkölt árpa vagy malata, de soha sem Kathreiner.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós bashajtó hatása és említsére méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjük határozottan Ferencz József keserűvizet.

Szerkesztői üzenet.

B. I. Beesés dolgozatát vettük. Örvendünk, hogy ilyen értékes tárggyal foglalkozik. Attól tartunk azonban, hogy olvasó-közönségünket a klasszikus témák nem igen érdeklik. Ha tanári pályára megy, tanár-képzései dolgozatnak inkább be fog válni. Mi terjedelménél fogva sem közölhetük.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság
Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Pályázati hirdetmény.

Járársomban a csekelaki körjegyzői állás lemondás folytán megüresedvén, arra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §, illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-a értelmében felszerelt, s eddigi alkalmaztatásukat igazoló pályázati kérvényüket esetleg felsőbb hatóságuk utján folyó év július 24-én délután 4 óráig annál is inkább nyújtsák be, mert a később beérkezett kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A körjegyzői állás javadalmazása:

1. Körjegyzői fizetés	800 kor.
2. Körjegyzői futárdíj	140 "
3. Szállás bér	220 "
4. Irodatartási átalány	136 "
5. Esetleg közgyámi fizetés	180 "
6. Fűtési illetmény	116 "

Osszesen: 1592 kor.

és a szabályrendeletileg megállapított díjak a magán munkálatok után.

A választási határidő később fog kitűzteni. Marosújvár, 1903. július hó 4-én.

Böjte Kálmán,
főszolgabíró.

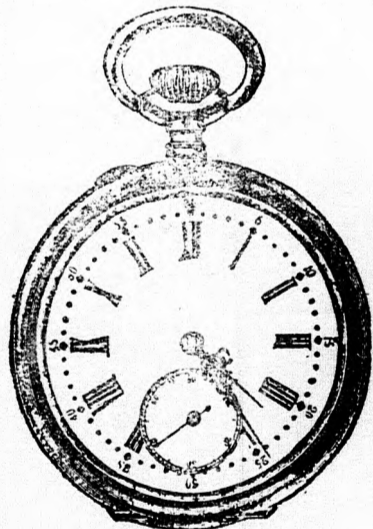
247 2-3

Hirdetéseket!
felvesz a kiadóhivatal:
Földes Ede könyvkereskedése Bethlen-utca 2.

Magyarnak PÉCS, Németnek BÉCS.

Ne küldjük pénzünket külföldre!
A legjobb órákat és ékszereket küld SCHÖNWALD IMRE óras és ékszerárugáros PÉCSETT.
Nem tetsző tárgyakért a pénzt visszaküldöm vagy kicserélem. — Három évi jótállással.

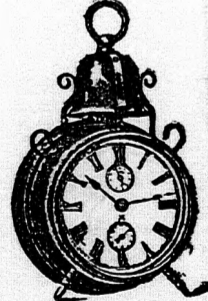
Kitűnő szerkezetű schweizeri nickel zsebóra 3 frt.

Kitűnő járásu tula horgonyremontíró óra, aranyozott szegélyllyel és Magyarországi domborművi ezimerevél 9 frt.

Valódi kettős fedelű ezüst remontíró óra, igen jó járásu szerkezetű, pompásan vésett 4. aranyozott keretű tokban, ára 16 korona. Hasonló aranyozott keret nélküli 12 korona.

Harangébresztő óra 21 cm. magas, gyönyörű szépen fényezett nickeltokban, erős, hosszantartó esengő hanggal, tömör acélhorgonynyal, elálló szerkezetű 1-ső rendű minőség 2 rt 60 kr.

Rafael

Madonna amulett színes, tűzomanézos aranyozott ezüsből 1 frt 50 kr. Ugyanaz aranyból 3 frt.1

Szt. Antal szobor tömör ezüsből, oxidálva 1 frt 80 kr.

Szent Antal amulett, színes tűzomanézos aranyozott ezüsből 2 frt. Ugyanaz aranyból 3 frt 50 kr.

Kakas ébresztő óra, diazített számlappal, kiváló jó művel, 18 cm. magas 2 frt 20 kr.

Minden tárgy a kir. főpénzverdehivatal által megvizsgálva és bélyegezve.
Kitűntetve állami és aranyérmekkel. Több ezer ismerő levél birtokomban van.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

16 37-40

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat igazolja azt, hogy

TÁNGEL JOZSEF
női, férfi és gyermek divatáru üzletében
NAGYENYEDEN

a legszolidabb szabott árak mellett csakis mindig a legjobb minőségű árak lesznek kiszolgálva.

50 évi siker

Eszéki
ARCZKENŐCS
és eszéki
Szalvator-szappan
eltávolítja a szepőt májfoltot és a bőr
összes tisztáltságságát.

Valódi csakis a
DIENES C. J. SALVATOR
gyógyszertárból

ESZÉKEN, felsőváros:

1 tégely eszéki arczenőcs ár 70 fillér és 1 korona
1 drb Szalvator-szappan ára 1 korona
1 tégely kézi paszta ára 1 korona 20 fillér
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
Ezen ezikké mentek minden ártalmas alkotórész-től és megfelel-
nek t. keletesen a 71.012 számú B. m. rendeleteknek.

181. 8-10. Főraktár BUDAPESTEN:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész
VI., Király-utca 12 és Andrássy-ut 29.

Tartós, szag-
talan. Azonnal
szárad.

A valódi
CHRISTOPH-LAK
a legjobb mázó anyag a padlóra

lehetővé teszi, hogy a szobák mázolás alatt is hasz-
náltassanak, mivel a kellemetlen szag és lassu, ragá-
dós száradás, mely az olajfestékek és az olaj-
lakkok sajátja elkerültek. E mellett használata
olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázó-
lást. A padló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül,
hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni

színezett szobapadló fénymáz,
sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely átáraszk
az olajfesték födi be a padlót s egyuttal fényt ad.
Kézt egyaránt alkalmazható régi és új padlóra.
Teljesen betöd minden foltot, korábbi mázolás, stb.;
van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)
új padlóra és parkettra: mely csupán fényt ad.
Különösen parkettra és olajfestékek már bemázolt
egészen új padlóra való. Csak fényt ad, ennélf-
fogva nem fedi el a fa-mustrát.

Postaosomag körülbelül 35 négyzet méter (2
középnagyságu szobára való) 5 ft 90 kr. vagy 9
márka. A közvetlen megrendelések minden város-
ban, a hol raktárak vannak ide küldendők. Minta
másolások és prospektusok ingyen és bérmentve
küldetnek. A beszállásnál tessék jól vizyálni a
cségre a gyári jegyre, mivel azt a több mint 35
éve létező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisít-
sítják, rossz és gyakran a célnak meg nem felelő
minőségben hozzák forgalomba.

CHRISTOPH FERENCZ
a valódi szobapadló fénylakk feltalálója és egye-
dül gyártója. 234 4-15.

Nagyenyed: **CIRNER J. JÓZSEF.**

CHRISTOPH LAK
CHRISTOPH LAK

Ussák Christoph-
féle lakot kérjünk!
A szoba azonnal
használatú.

**NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA ÉS
PAPÍRÁRUGYÁR RÉSZV. TÁRS.**

NAGYENYED.

KÖNYVDAI MŰINTÉZET.

PORKAPSZULAGYÁR.

DOBOZÁRUGYÁR.

Mindenmire
DOBOZÁRUT
(CARTONNAGE)
u. m. közönséges és
hajlított dobozokat stb.

gyógyszerek, cukor-
szek és gyírószek részére
kiseb és nagyobb mére-
tűre és arcaikkal jü-
magolásra való árban
szállít.

Készít:

műveket, folyóiratokat, hir-
lapokat, körleveleket, képes
árjegyzékeket, levélpapíro-
kat, falragaszokat, meg-
hívókat, mindenmire ke-
reskedelmi nyomtatványo-
kat, könyvnyomai és kö-
nyvnyomai kivételben To-
vábbá postaosomag és üve-
gizimkéket, pecsétgyékeket,
ragjelzékeket, porkapszu-
lákat, papírzacskókat, kö-
tözőpapírokat és minden-
nemű gyógyszerész nyom-
tatványokat könyv- és kö-
nyvnyomai vagy dombor-
nyomásban szép és olcsó
kivitelben. ♦♦♦♦♦

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 50. szám I. em.

Royal-szállóval szemben.

szájpadlás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávo-
littatnának 3 koronától. Az általam készített és **Pá-
rizsban első díjat nyert** fogorvokat mindenki
azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és
kitűnően rág vele. Régi fogorvok átalakítottak.

Videkiek 12 óra alatt kielégítettnek.

Fogorvos:

LÖFLER EMIL.

Foghuzás érzéstelenítve.

Tartós plombák.

Rendel: d. e. 10-12 és
d. u. 3-7-ig

Vasár- és ünnepnapokon is.

Mérsékelt árak. Részletfizetésre is. 224 8-30

Fogtechnikai vezető:

GROSSMANN S.

a párizsi fogorvosi akadémia ki-
állításán a kereszttel díszített
aranyéremmel kitüntetve. Fogad
reggel 8-tól este 8-ig.

Korona tyukszem és borkeményedés elleni legjobb
tapasz kizárólagos árusítója.

Bálint János szövőgyáros
Nagyenyeden.

A hazai ipart pártoló nagyerőmű közönségnek becses figyelmébe ajánlja, az általa
ezen városban már 15 éven át gyártott több bel- és külföldi kiállításon kiténtetett
s mindenki által előnyösen ismert áruit és pedig:

Női és férfi mosó ruhaszövetek, szoknyák, kötények, függönyök, ágy- és asz-
talterítők, nyári paplanok nagyok és kicsinyek, ágyneműekhez és ruhákhoz díszítő betétek,
fehér és színes kamuka abroszok, asztalkendők, asztalfutók, asztalközepek, tálcakendők és
törölközők

**Kamuka asztalneműek és törölközőknek megrendelés szerinti szövését is
elvéllalja s azokhoz beverőnek a házi fonalat elfogadja.**

196 17-29

Összes kávé fajokat le szállított áron ajánlom.

Mint bizonyos a legkitűnőbb magyar zománczolt bádog-
edény gyárnak, ol. előnyös arakat értem el, hogy a márvány
zománczu legésszeségesebb főző-edényeket felére leszállított áron
adhatom el; bárki egy kis csupor vételével (8 kr.) meggyőződ-
hetik az előnyös vetel felől. Kupás fazék vagy lábos 20 kr., 2
kupás 28 kr., legújabb fajta kávéfőzők, egyszerűbb móddal, sokkal
erősebben főzhető a kávé a most érkezett „Non plus ultra”
kávéfőzőkben; nem kell utána töltögetni, mindazonáltal igen
olcsók: **90 krtól** fölfelé — ugyszinté más nemű zománczos edé-
nyekhez hasonló olcsó áron nagy kiválasztásban ajánlok.

A legjobb hatású keserűvíz 2-3 napig tart
„**Ferencz József**” keserűvíz nálam kapható, ugyszintén az
alábbi ásványvizek friss töltésben:

Borszéki borvíz, Bikszádi, Bilinyi, Budai (Ferencz József Loser János horgony
jegű) **Előpataki, Giesshübli, Karlsbadi, Krondorfi, Levicói, Margit, Marienbadi,**
Salvator, Selters, Sztójai, Szobránczi, Parádi keserű, Parádi Arzenes.

Egy 4 szoba, konyha, pincze és melléképületekből álló lakás kiadó.

A híres Regemburgi **állat-táppor,** melynek használata által az állatok
betegségeit megvédve étvágyuk, erejük javul. Tehenek jobb és több tejet
adnak, jobb kedvűek lesznek; disznóknak szarvasmarháknak juhoknak igen
ajánlatos biztos óvszer. Eredeti olmozott csomagokban nálam kapható.

Saját gyártmányu sodrony fonatimat
ajánlom mint legésszeszerűbbet, legolcsó-
bat, legtartósabbat, bármiféle kerítéshez,
ugy szintén önozott tuskés sodronyt leg-
olcsóbb árban.

BISZTÁTSÁNY LAJOS.

Rézgáliz. Vermorell permetezők, Raffia szőlőkötöző legolcsóbb árban, kék-kő
szőlő és növények permetezésére leszállított áron.

Legjobb hírnevű vizimalmi lisztek raktára.

Pénzkölcsönt

szerez katonatiszteknek, egyéves önkénteseknek, magán- és állam-
tisztviselőknak, **nyugdíjasoknak,** ugyszintén kereskedők és ipa-
rosoknak **kezessel és kezes nélkül,** valamint ingatlanra min-
den irányban a legmagasabb összegig, legmegtanysosabban és gyor-
san olcsó kamattal és a legcélszerűbb heti törlesztéssel vagy
3 hónaptól 75 évig terjedhető időre is, kezizalagra azonnali folyó-
sítás mellett.

VÁLASZBÉLYEG.

LAUFER és SÁMUEL
BUDAPEST, VII., Szövetség-utca 38 sz.
230 8-20

FOGAK

szájpadlás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávo-
littatnának 3 koronától. Az általam készített és **Pá-
rizsban első díjat nyert** fogorvokat mindenki
azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és
kitűnően rág vele. Régi fogorvok átalakítottak.

Videkiek 12 óra alatt kielégítettnek.

Nem lesz több ilyen ritka alkalom az életben, hogy csak 2 forint 96 krajczárért a következő pompás áru gyűjtemény megszerezhető:

12 darab csak 2 frt 96 kr.

1 nikkell horgony-rem-zsebóra, pontosan járó, 3 évi jótállással; 1 valódi goldin vagy nikkell páncél-lánc; 3 drb valódi goldin gyűrű legújabb fazon, simiú brilliánsokkal; 2 legfin. goldin nyakkendő; 2 valódi goldin ujdívatu fülönfüggő; 1 tok a horgony-órához; 1 párisi módszerű goldin mellű; 1 goldin vagy nikkell fűggek a láncához. — Nem tetsző kicseréltetik, vagy a pénz visszatérítetik, tehát rizikó kizárva. Mas hasonló hirdetés utánzat.

Mindezen pompás ékszer a horgony-rem. órával együtt csak 2 frt 96 krba kerül.

Kapható készpénzzel és v. utánvét mellett

KAPPELLNER & HOLZER

óra- és aranyművek és gros yári raktárában
Krakau, Dietelsgasse 68. (Oesterreich)

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve
70 21-52

Naponta kétszer friss sütemény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét **csemege- és péküzletre** felhívni. Különösen figyelmébe ajánlom a n. é. közönségnek kitűnő minőségű boraimat, melyeket a megyesi Czelli Frigyes és fia cég pinczejéből szereztem be.

1 liter finom asztali bor	—64 kor.
1 " " pécseye	—80 "
1 " " rizling	1— "
7 deczi csemege gyógy Küküllő gyöngye	240 "
3 1/2 " csemege gyógy Küküllő gyöngye	1:30 "
7 " csemege gyógy rizling	2:20 "
3 1/2 " " " " " " "	1:10 "
7 " " " " " " " "	2:— "
3 1/2 " " " " " " " "	1:20 "
7 " " " " " " " "	1:60 "
5 " " " " " " " "	1:40 "
3 1/2 " " " " " " " "	1— "

Továbbá kaphatók: naponta friss **szebeni felvágottak**, valamint **csemege-sajt** és friss **székely túró**, ugyisint **finom likörök**, tea-sütemény, tea, rum.

T. vevőim szives pártfogását továbbra is kérve, maradok tisztelettel

Beer G. Dániel,
sütő.

9 26-*

Naponta kétszer friss sütemény

WINKLER JÁNOS Nagyenyeden

Ajánlja tisztán kezelt

jó borait

literenként 32, 40, 50 kr.

vörös 48 kr.

Viszontelárusítók előnyös árban részesülnek.

205 15-*

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r-t.

Alapitoke: 300.000 korona.

Tartalékalap: 100.000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicago-i aratógépgyár)

KNECHT E. igazgató. BUDAPEST, V., Váczi-ut 30.

181. 11-12.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk

Katalógusok ingyen és bérmentve.

Gyártmányok: Kévektető gép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila” kévektetőfonal gyártmányai.

Évi gyártmány 362-000 gép. Képviselő: **Hirschfeld Károly** Kolozsvár.

VAJNA MIKLÓS

SZÉKELYHIDY JÁNOS utóda

uri és női divatáruháza Nagyenyeden.

Van szerencsém a nagyrabesült hölgyközönség szives figyelmét felhívni, hogy az **összes nyári ujdonságok** tulhalmozott raktár miatt mélyen leszállított árban lesznek elárusítva.

A már beállott fűrdőidényre ajánlom nagy választéku kész uszóruhákat, valamint sapkákat és masszírozó keztyűket. Elutazások alkalmával minden kivitelű fa- és bőr-bőröndök.

Oriási választék uri sport-ingekben sapkáknak és övökben.

Nagyenyedi harisnyagyár egyedüli képviselője. Allandó nagy raktár férfi, női és gyermek harisnyákban Harisnya kötés és fejelés elvállaltatik.

Menyasszonyi kelengye 600 koronától 10000 koronáig.

Enyedi és Margit vászon egyedüli raktára. Világhírű női és férfi pécsi kesztyű, Pelikán és Gyukits férfi kalap gyárosok kizárólagos raktára.

Allandó nagy raktár szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítőknak, valamint damast asztalneműekben és zsebkendőknak.

Kiváló tisztelettel

VAJNA MIKLÓS.

111 *-*

Szabadalmi szám: 16794.

BECK KÁROLY

szabad. ablakszellőztető-készülék készítő
BUDAPEST, VIII. József-utca 14. sz.

 BECK KÁROLY-féle ujonnan feltalált és szabadalmazott ablakszellőztető készülék.

Magyar gyártmány, mely most már felülmulta az összes külföldi és mostanáig alkalmazott szellőzőket ugy czélszerűségben, jóságban, mint olcsóságban. Minden ablakra alkalmazható. Egészségügyi szempontból 45° által légvonat kizárva. Ablakszellőztető készülékeim használatban vannak a következő helyeken: Budapest, Nemzeti Kaszinó, Kossuth Lajos-utca. Keresk miniszterium Budán. Ref. főgimnázium, Deak-tér. Magy. kir. Ludovika. Kispesti áll. elemi iskolában s több kórházban és iskolában, a fővárosban s vidéken kitűnően bizonyult.

Ablakszellőzők 7 kor. 60 fillértől feljebb.

Költségvetések ingyen és bérmentve.

Több mint 30.000 darab már használatban van.

Számtalan elismerő levél van kezében, mely a t. közönség meglegedését nyilvánítja. Mérték vétel végett sziveskedjek hozzám fordulni. — Mindennemű épület és műlakatos munkát készítek a legjobb kivitelben.

Megrendelések ugy Budapesten, mint vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 228 8-16

Szabadalmi szám: 16794.

HAGENAUER FRIGYES KÁROLY

ÜVEGEDZÉSI
és FESTÉSZETI
MŰINTÉZETE

BUDAPEST,
VIII, VIG-UTCZA 14. sz.

Legjobb referenciák
az eddig elszállított munkálatokról.

227 8-16

MAGYAR KERESKEDELMI IRODA

(talajdonos: BOTH DEZSŐ.)

Eszközöl: mindennemű üzletek gyárok, ipartelepek, földbirtokok házak eladását és vévesét ugy Budapesten, mint bárhol Magyarországon, valamint kölcsönöket földbirtokra, házakra és személyhitelt váltókra.

Megbízható szolid vállalat.

Iroda: Budapest, VI., Vörösmarty-utca 25/a.

Törlesztéses kölcsön

*igénybevételevel szabadítsa meg magát a súlyos természetű kölcsönöktől. Ez oknál fogva jóakarólag ajánljuk, hogy a jelenlegi gabonákkal arányban álló **olcsó** s e helyi viszonyok figyelembevételével megállapított **érték** $\frac{3}{4}$ -éig engedélyezni szokott kölcsönnyerés czéljából a birtokaira vonatkozó telekkönyvi kivonatait és kataszteri birtokváltókat hozzánk sürgősen beküldje. Ez esetben kölcsönét **rövid időn belül** szabadon választható időtartamra szavatoljuk meg, ugymint: 10 évtől 70 évi időtartamra 4-5%-os félcvenkénti törlesztésre, melyben már a tőke és kamat törlesztés bent foglaltatik.*

A kölcsönök előzetes félvői felmondás után visszafizethetők, de az intézet részéről fel nem mondhatók.

Irevélre válaszbélyeg melléklendő.

225 8-30

Kerékpárok raktáron.

MALIK ZSIGMOND

kerékpár készítő és javító gyára
BUDAPEST, Légszusz-utca 2. szám.

Elfogad megrendeléseket a legjobb angol anyagból készült

kerékpárookra

2 évi jótállás mellett.

A legújabb modellű új kerékpárokat 140 koronáért szállítok.

Kerékpár alkatrészek raktáron.

Legegyszerűbb⁷ kezelésű autómobilokra (motorkocsik), zománcozások, nickelozések, valamint minden e szakba vágó munkák a legolcsóbb árak mellett eszközöltetnek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kerékpárok raktáron.

226 8-16